

A Magyar Népi Szövetség országos köznevelődési bizottsága a népi demokráciánk tudatosá tételét szolgáló irodalmi és művészeti munka serkentése érdekében ez év május 1-én pályázatot hirdetett, amelynek az egyik pontja a népi demokrácia romániai magyar vértanúinak az emléket kifejező vers megírását jelölte meg a pályázók feladatául.

TÓTH ISTVÁN (Temesvár) „NEM VOLT HIÁBA” és MAJTÉNYI ERIK (Temesvár) „OCSKÓ TERÉZ” című alább közölt költeménye ennek a széleskörű érdeklődést és visszhangot ébresztett verspályázatnak a két nyertese.

Nem volt hiába...

A föld magához kóvett,
És menni kellett, harcos testvéreink.
Nem haltatok meg! Itt jártok,
szellem-lépteitekkel most mind, magt...!
A múlt visszánéz és látom,
a föld alul is kínózi arcotok,
örökséget hagyatok ránk
s tudom, nem volt hiába hős harcotok...!

A nép feltámadt! Keserves,
riasztó, hideg börtönéből kitért!
Mi vagyunk ma már az élénk
És véretekért mi nyertük meg a pört...!
Főnagy, Katona, Balázs Pál,
vörös szívünknek vörös tüze lobog!
Harcos kedvet hagyatok ránk
s tudom, nem volt hiába hős harcotok...!

A föld méhében gyökerez
és kínózt bátor, harcos szellem-fátok,
melyből, mi tornyot csinálunk
s boldog jövőt, mert mi vagyunk az ácsok...!
Mi új szenteket faragunk,
mert szent a munka, szent a dolgos kezünk!
Nem volt hiába harcotok!
Főnagy, Balázs Pál, rátok emlékezünk...!

TÓTH ISTVÁN

MAJTÉNYI ERIK

Ocskó Teréz

Mikor megölték Ocskó Terézt,
azt hitték, hogy megölték egészen,
a testét, mely szerette a májusi napot
s a lelkét, melyet megígérték a májusi hajnalok,
a szemét, amely mosolygott
és simogatta a színeket,
azt hitték: megölték benne az ideget,
az agyat, a sóhaját és a gondolatot,
a szívét, amely hegyet adott
azernyi szívnek és maga is millió szívre foszlott,
azt hitték bárgyu, fasiszta poroszlok,
hogy meghalt, megölték, nincs többé, felbomlott,
elveszett, eltűnt és vele semmivé lett
a munka, a mosoly, a harc és az élet,
azt hitték, kerékbe törték az eszmét,
azt hitték, megfojtották a szépet
az igazságot,
a fényt,
és a népet.

És azt is hitték akkor, hogy győztek,
nem hallották a bugó morajt,
nem néztek vissza, nem láttak előre,
nem érezték az ingó talajt
a lábuk alatt és vakai, dőre
felszókát motyogtak, nem látták a véget,
pedig már égett
az indulatok rőzserakása
s a diadalmas élet már közeledett,
hozott zivatart, villámotól terhes felleget,
hozott arcokat: Ocskó Teréz arcát,
hozta a hitvány hőhérok kudarcát,
hozta az Ocskó Terézék harcaát,
az életet, mely nem szűnt meg remélni,
hozta a zászlót, az ő zászlóját,
a szót, a győzelem szavát,
a szót, mely gyújt, perzsel és igéz:
Ocskó Teréz, Ocskó Teréz...
És zengtek az élet diadálát.

TÓTH ISTVÁN

MAJTÉNYI ERIK

Bolgár festők látogatása Romániában

BRASSÓ. — Bolgár festők egy csoportja érkezett tiznapos időzésre Brassóba. A csoport tagjai: Denu Csokánov, Eliezer Alsek, Vladimir Kavalgiev, Zdravko Alexandrov, Vasil Baranov, Dimiter Draganov és Ston Todorov, valamennyien elismert művészek. A bolgár festőművészek megtekintik az ország ipari központjait és festői vidékeit.

Torda megyében 364 hallgatója van a tantestület tanfolyamának

TORDA. — A tordamegyei tanerők augusztus 16-án kezdődött tiznapos ideológiai tanfolyama szintén befejezéséhez közeledik. A tanfolyamnak 364 román és magyar tanár, illetve tanító hallgatója van. Az előadásokat élénk szemináriumi megbeszélések követik, amelyekben a tanfolyam minden hallgatója részt vesz.

ILJA EHRENBURG

a wrocławi békeértékezeletről

VARSO (Rador) — Az értelmiségiek wrocławi világerékezelelével kapcsolatban Ilja Ehrenburg író, az értékezeleten résztvevő szovjet küldöttség tagja kijelentette:

— Jelképesnek tekintem azt, hogy az értékezelet színhelye Wrocławn. A német barbáriság volt központja a lengyel nemzet hazaszeretete és hősi munkája révén a művelődés egyik központja lett.

Bartók zenei verseny Budapesten

BUDAPEST. — A „Szabad Nép” pött (Nagybritannia), Gortler Endre hírt ad arról, hogy október 10–21-ig között Bartók zenei verseny lesz Budapesten, melyre eddig nyolcvan külföldi résztvevő jelentette be közreműködését: lengyelek, románok, franciák, olaszok, angolok és dánok. A Bartók-bizottság ismétlet kapott, hogy mind a bíráló bizottságban, mind a versenyzők között jelen legyen a Szovjetunió képviselője. A külföldi versenyzőkön kívül mintegy 40 magyar jelentkezett.

A Kodály Zoltán emlékével működő bíráló bizottságban többek között a következő külföldi művészek vesznek részt: Constantin Silvestri (Románia), Edward Dent, Michel Tsi-

20 millió lakos között csak 3 millió irástudó van Vietnámban a gyarmati elnyomás eredményeként

BUDAPEST. — A Pedagógus Világszervezet budapesti kongresszusán résztvevő külföldi pedagógusok nyilatkozatot adtak a MTI munkatársának.

Pham Huy Thong vietnámi egyetemi tanár elmondotta, hogy a fiatal vietnámi köztársaság minden erővel igyekszik biztosítani függetlenségét a francia imperialista politikával szemben. A gyarmati elnyomás eredményeként 20 millió lakos közül csak 3 millió tud írni-olvasni. Most 300.000 önkéntes pedagógus rohammunkával küzd az analfabétizmus ellen.

Cecilio Palomaus, a spanyol köztársasági kormány képviselője, rámutatott a Franco-uralom alatt élő pedagógusok nehéz helyzetére. Egy egyetemi tanárnak 9 ezer peseta a havi fizetése, ugyanakkor egy falangista rohamosztagos kezdő fizetés-ként 12 ezer pesetát kap. Több ezer

spanyol pedagógus él száműzetésben és még többen színlódnak Franco börtöneiben.

Pierre Delanoue, a francia pedagógus-szervezet titkára hangsúlyozta, hogy a francia pedagógusok helyzete rohamosan rosszabbodik.

Fizetésük vásárlóereje 50 százalékkal csökkent. Egy alkalommal százezer pedagógus sztrájkolt három héten keresztül.

Alois Selder, a csehszlovák kultúra, hogy a francia pedagógusok döttség tagja, ismertette a széhszlovákiai iskolareformot.

A magyarmacsckási MNSz ifjusága megmutatta, hogy magukra is tudnak műsoros ünnepélyt rendezni

MAGYARMACSKÁS. — (Levelezőnkől.) A magyarmacsckási MNSz ifjusági kultúrcsoportja saját erejére támaszkodva, tartalmas műsoros ünnepélyt rendezett augusztus 22-én a következő műsorral: Az Internacionálét és Uj hazában című dalt énekelte az ifjuság énekkara. Petőfi: Feltámadott a tenger című versét szavallta Benyovszki József. Népi táncot adtak elő: Bányai Erzsébet, Kozma Sándor, Zalányi Irén, Bányai Ferenc, Holló Ernő: Aratás előtt c. versét szavallta Kozma Gizl. Nulia Cassian: Cantac pentru Republica c. versét szavallta Erdélyi János, Muharay Elemér: Dolgozz macska című mesejátékát előadták: Bányai Erzsébet, Zalányi Manci, Bányai Ferenc, Kozma Sándor, Vasile Turir: Republica című versét szavallta Zalányi Irén. Népi táncot adtak elő: Bányai Ferenc, Czégeni Sándor, Hencz Árpád, Kozma Sándor, Bányai Erzsébet, Benyovszki Erzsébet, Kozma Gizl és Zalányi Irén. Szemlélt Ferenc: Uj a föld című versét szavallta Zalányi Irén, végül a Partizán indulót és Munkás-paraszt egység című dalokat énekelte az ifjuság énekkara. A ren-

dezésben Benyovszki József és Szabó Ágnes tüntek ki.

Az ifjuság kultúrcsoportja annál is inkább megérdemli a dicsőretet, mert — nem lévén se tanító, (tanfolyamon vannak) se más népművelő személy a községben — saját kezdeményezésükből és szorgalmukból hozták össze ezt a 12 műsorából álló, szép kis ünnepélyt. Ezzel a magyarmacsckási ifjuság követésre méltó példát szolgáltatott és megmutatta, hogy ha nincs külső segítség, akkor ők maguk cselekednek, nem várva senkire.

Kolozsvári mezik műsora:

CAPITOL: Mindent a hazáért. Nagy szovjet filmremek.
FORUM: Ez történt egy éjszaka.
NÉPMOZGÓ (Poplar): Nyári szünet. Az előadások szünetelnek.
SELECT: Nyári szünet.
URANIA: Cezar és Cleopatra. Bernhard Shaw regénye. Végig színes.

CAPITOL-mozgó

Augusztus 26-tól, az üttört igtől mutatja be a szovjet filmgyártás legkimagaslóbb alkotását

Mindent a Hazáért

Főszerepben a legnevesebb szovjet művészekkel.

Élmény!

Tanulság!

Szórakozás!

VILÁGOSSÁG

A film fejlődésének az utján megkülönböztetett figyelemre érdemes legújabb állomás a „nappali film” feltalálása, ami különösen a tudomány szempontjából nagyjelentőségű. A „nappali film” feltalálója R. Noviczkij szovjet filmtchnikus, akinek kísérletei eredményeképpen sikerült megoldania a filmek napfényen való vetítését.

Kiváltképpen a pedagógusok fogadták örömmel a vetített film gyakorlati alkalmazásában belát-hatatlan távlatokat és lehetőségeket nyitó új találmányt, amelynek a jövőtől oktatójellegű filmeket nappali fényen is pergethetnek tanítás közben s a tanulók a vetítéssel egyidejűleg készíthetnek jegyzeteket a látottakról.

A találmányról jelentő ujsághír ugyanakkor arról is hírt ad, hogy a szovjet filmügyek minisztériuma rövidesen intézkedik a „nappali film” általános bevezetéséről.

*

Lengyelország legnagyobb kiadó-vállalata, a „Czytelnik” — magyarul: „Az olvasó” — szövetkezet az irodalmat nemcsak könyvek kiadásával és árusításával népszerűsíti. Tagjainak a zöme a városi és falusi dolgozók közül kerül ki, akik, noha nem mindannyian vásárolnak könyvet vagy ujságot, a szövetkezet által szervezett könyvtárak, értékezesek és irodalmi előadások révén mégis valamennyien részesei a „Czytelnik” közvetítette művelődésnek.

A szövetkezet sajtóintézete 12 központi és 11 helyi ujságot ad ki. Ezek napi 1.300.000 együttes példányszámban jelennek meg. Kiadásuk 15 hetit, illetve havi időszaki folyóirat, havonkénti együttesen 5 millió példányszámban. Külön úrvosztály szervezi helyi művelődési körökbe a szövetkezet tagjait. 1948 év márciusában több, mint ezer ilyen helyi művelődési körnek, mintegy 40 ezer tagja volt.

A szövetkezet vállalt munkájához tartozik körutak szervezése az írők részére az olvasókkal való közvetlen kapcsolatok minél hatékonyabbá tétele érdekében. E tállkozások mindkét részről rendkívül gyümölcsözőnek bizonyultak. Egyrészt az írők személyes megismerése lényegesen növelte az olvasók táborában az irodalmi művek iránti érdeklődést, másrészt az írők gazdag élményanyaghoz jutottak, melyet sikeresen használtak fel újabb műveikben. 1947–48 év telén, némi és fél hónap alatt, 19 író részvételével 82 helysében összesen 142 ilyen összejövetelt volt, amely együttesen több, mint 50.000 fonyi hallgatóságot mozgósított.

Ez év tavaszán a szövetkezet több mint 30 írónak a körutaztatása tervét dolgozta ki. Az egész Lengyelország falvaiba elldítókató írők elsőrendű feladatává tették a falvak művelődési szükségleteinek és irodalmi igényeinek a számbavételét.

*

A közelmúltban jelent meg Párisban az irodalomban addig ismeretlen Eugene Sayer versgyűjteménye, amelynek szerény címe: „Benyomások”.

Eugene Sayer kommunista munkás s verseinek nyomtatásban való megjelenése ezért is esemény az Océanon túlról szállított irodalommal elárasztott Párisban. Erdemes feljegyezni, hogy a „Benyomások” első kiadása néhány nap alatt utolsó példányig elfogyott s szükségessé vált második, immár nagyobb példányszámu kiadás megjelentése.

Eugene Sayer a francia munkásosztály szenvedésait, reményeit, a Kommunista Párt vezette küzdőmet énekl verralben. A bányászok, halászok, szövő- és földmunkások világhál meríti költészetet tárgyát. A lelkesedés, mellyel a francia dolgozók fogadták kötetét, egyidejűleg igazolja verselésének a hitelességét s a dolgozó nép küzdelmes életét daloló irodalom érdeklődést ébresztő erejét.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

UJKISODA községet Temesvár városához csatolták, a városnak VI. kerületét képezi. Telekbirojaud Rodna Máriát nevezték ki.

ELEKTROMOS KÖZLEKEDÉSI jelzőkészüléket szerelnek fel Temesváron az utcakereszteződésekre. A költségeket a város fedezi.

2993 VASUTI KOCSI TERMÉNYT gyűjtöttek be a Romcereal központjai Bihar megyében augusztus 21-ig. Buzából 2431 vagonnal, rozsából 173, árpából 216, zabból 181 vagonnal gyűjtöttek. Buzából 107.47, árpából 157.88, zabból 116.17 százalékból teljesítették eddig a begyűjtési tervet.

GABONALOPÁSÉRT letartóztatták Popa Dumitru petrinai gazdálkodót, aki titokban nagymennyiségű búzát szállított haza földjéről, a cseplés alkalmával.

A KOLOZSVÁRI KÖZPONTI RENDŐRSÉG által őrizetbe volt egyik bűnözőnk Szakács József (D2), Szakács Mária (D2), Szakács Irma (C) és Éneke Lőrinc (C) névre szóló élelmiszerjegyeket találtak. Igazolt tulajdonosaik átvehették a központi rendőrség 14 számú szobájában. Luceai Alexánder rendőrkormányzó, munkanapokon 8—12 óra között.

A KOLOZSVÁRI KATONAI TÖR- VÉNYSZÉK a helyvárad ügyészséghez tette át Ileana Gheorghe volt jegyző és Herdean Ion volt éjjeliőr ügyét, akiket azzal vádolnak, hogy hanyagsággal miatt gyuladt ki a kávési székelykert, ahol nagymennyiségű gabona égett el.

BELENYES—DUDORÁSA—BI- HÁRFÜRED között önkéntes munkával átépítik az országot. A falvak dolgozó földművesei örömmel jelentkeztek a Román Munkáspárt munkárhívó szavára.

MOSKOVITS LÁSZLÓT, a nagyváradi építőipari szövetkezet vezetőjét 4 évre, Wolf Béla kereskedőt 4 évre, Ujvárosi Imre magántisztviselőt 3 évre, Gogut Alexandrut 2 évre és Lubaviker Lászlót 6 hónapra ítélte el a nagyváradi törvényszék, mert mint a szövetkezet vezetőségi tagjai, hűtlenül kezelték a szövetkezet vagyont, ezenkívül pedig szabotázs-cselekményeket követtek el.

27 MILLIÓ LEJ KÖLTSÉGGEL, a Társadalombiztosító Intézet korszerű felszerelést orvosi létesítményeket építtet.

*** ORVOSI HIR. Prof. Dr. Veress Ferenc** hazakerült és rendeléseit bór- és nemibetegek részére újból megkezdte, Kolozsvár, Jókai-utca 5., délelőtt.

Az ország legjobb atléta Kolozsvárt!

KOLOZSVÁR. — A szombat—vasárnap országos atlétikai bajnokságokat nemcsak Kolozsváron, hanem országwide nagy érdeklődés előzi meg. A versenyen a Román Népköztársaság 145 legjobb atléta indul. Ezek a következők:

Moina, Zenide, Stoeneanu, Toma, Lupsa, Jecu, Scarnescu, Moarcas, Ludu, Kiss, Pop, Pandrea, Talma, Ciucu, Firea, Cristea, Catana, Ionita, Coman, Dumitru, Belba, Wiesnmayr, Toma II., Baboie, Teodosiu, Ardeleanu, Zamfir, Ghiose, Anghel, Paraschivescu, Grigorescu, Banaru és Muresanu.

A fenti válogatott atlétaikon kívül az egyes városokból a következő atléta érkezik még az országos bajnokságra:

Bukarestből: Chiose, Stelorian,

Dumitrescu, Steriadex II., Kunz, Konstancaból: Giulianu, Popescu, Matu. Nagyváradról: Tenezi, Krupka, Lerchner. Temesvárról: Dumitrescu, Fenesan, Pascu, Raica II., Pártos. Resicáról: Hegedüs, Fac. Brassából: Subernat, Staniluiu. Lugosról: Takács, Guran. Nagyváradról: Moskovics. Kolozsvárról: Pus-

casu, Macovei, Kövesdi, Baika, Bran, Negrutiu, Kiss György, Anghelescu, a Hadsereg csapatából pedig: Dan Petrescu, Ionescu, Gandica, Ruja, Steriade, Dudu, Raiosu, Ciocan, Rusu és az ország többi legjobb atléta indulnak a szombat—vasárnap bajnokságokon.

A Dermata női teniszcsapata az NB I. döntőjében

KOLOZSVÁR. — A Dermata tenispályáján szerdán délután kezdődött meg a Dermata—Elektrika (Temesvár) női teniszcsapat mérkőzések küzdelmei az NB I. döntőjében való bejutásért. Az első versenynapon a borbélyi csapat győztesen nyert a Dermata ellen. A mérkőzését megnyerte és ezzel a győzelemmel bekerült a Nemzeti Bajnokság első osztályának döntőjébe, ahol a bukaresti Progresul csapata lesz a Dermata ellenfele.

A szerda délutáni mérkőzések eredményei a következők:

Wellmann Kató (Dermata)—Petrutáné (Elektrika) 6:4, 7:5. Barabássy Babkó (Dermata)—Ioanné (Elektrika) 6:3, 6:1. Wellmann, Barabássy—Petrutáné, Ioanné 6:0, 6:4. Csütörtök délután a Wellmann és Ioanné a Barabássy—Petrutáné mérkőzésre kerül sor.

22 telitalálat a TOTO 28-ik fordulójában

BUKAREST. — A TOTO 28-ik fordulójában 22 tizenkettes telitalálat volt. Temesvárról 6, Bukarestből 6, Nagyszabehely 2, Arad, Szatmár, Marosvásárhely és Rupeából 1—1, Kolozsvárról pedig Sonoc Sabin, Baraian Petre, Lungu Dumitru és Sturzan Agitolae az Olimpia Sport és Sturzan Agitolae vasárnap szelvényekkel egyenként 7099 lejt nyertek.

11 ponttal 453-an egyenként 500 lejt nyertek, de ezt az összeget a szabályok értelmében a 12 szelvény között osztották szét, azaz 8679 lejt nyertek egyenként Colea Alexandru és Barulescu Ovidiu bukaresti lakosok, akik telve találtak a Dinamo—Jiul, U—ITA és az ICO—RATA eredményét.

TURISZTIKA

hőz és a tordai hasadékhöz. A jelentkezők gyermeküket is magukkal hozhatják.

Elmerad a vasárnapra kiűzött CFR K.—CFR B. mérkőzés?

BUKAREST. — Fővárosi jelentések szerint a vasárnapra Kolozsvár kitézített CFR K.—CFR B. Bukarest NB I-es és a Hadsereg—Exploziivii „C” ligamérkőzését, az országos atlétikai bajnokságokra való tekintettel pár nappal elhalasztják. Az OSP csütörtöki ülésén dönt az elhalasztás ügyében.

A kolozsvári MNSz hírei:

Augusztus 26-án, esütörtökön este 7 órakor az V. kerület taggyűlése a Türr István-utca 36 szám alatti kerületi székházban.

Este 7 órakor a III. kerület szervezői gyűlése a Böszörményi-utca 12—14 szám alatti székházban.

Este 7 órakor az IV. kerület taggyűlése a hídelvei református egyházközség Horea-ut 53 szám alatti nagyszobájában.

Augusztus 27-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági ülés a Molotov-utca 16 alatti székházban.

ADÁS-VÉTEL

TÖLTŐTOLL javítás, eladás, felvétel mellett. Méder Ferenc, Molotov 22.

BORGÉPSZIJAT keresek megvételre 16—20 méter hosszú, 15—20 cm. szélességben. Martian & Comp., Szabadság-tér 10. szám. 1738

FÉRFI, női télikabátokat, felöltőket és bundákat veszek. Universal, Malom-utca 6. 1743

PERZSASZONYEG, külföldi, szép nagy, eladó. Magda-szalón, Egyetem utca 1. 2606

ELADÓ új rókamié, kombinált szekrény, hálósobák, konyhák, kárpaszatok. Petőfi-utca 50., emelet. balra. 2662

ÚJ csempekályha, 100 köbméteres és kétkarikás gázrezsó eladó. Magyar-utca 71. 2864

„HUNGÁRIA” automata mérleg, 20 kilós, olcsón eladó. Hadak-utca 172. (Szamosfalvi-ut.) 2637

ELADÓ egy új, gőzszaszony brokát-selyem paplan, rézmászny. A paplan gyapjával töltve. Budai Delenau 6. Heted autóbusz. 2633

ELADÓ egy 10 négyzetméteres valódi perzsaszonyeg, négyzetméterenként 1300 lej. Györgyalvi-ut 51. 2654

ELADÓK olcsón fehér szekrények, Schöberl-ágyak, asztalok, székek, toalett asztalok, kókuszszonyegek. Érdeklődni Park Szanatórium irodájában, Fűrdő-utca 55. 2672

ELADÓ zongora, ebédülőberendezés, 2 puhafa szekrény és egyéb háztartási holmik. Polonyi Istvánné, Március 6-utca 6., félelelet. 2642

TÖLTŐTOLLAKAT veszek és javítok. Papp, főpostával szemben. 1742

MATRÁC, abrosz, zongoraszék, stb. eladó. Megtekinthető déli órákban 5-ig. Köztársaság-utca 49. 2463

EGY gyermek sportkocsi eladó. Thallmann-utca 12. 1750

KÉTÁGYAS keményfaháló ágybetéttel, olcsón eladó. Érdeklődni Jókai-utca 2. Házfelügyelőnél. 2719

KITŰNŐ állapotban levő 3+2 Zerdik rádió olcsón eladó. Jerbit-utca 4. Bulgária-telep. 2713

PIANINO, keresztthuros, Hoffmann, kifogástalan állapotban eladó. Postakert-utca 6., ajtó 11. 2712

ELADÓ 10 méhesalád, modern kaptárokkal. Ajton, Zsisa Aurél. 2711

SZWETTERKÖTŐ géphez utmutató könyvecskét keresek. Címeket „Siklóközgép” jellegre a kiadóba kérek. 2700

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelgés hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szóveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5—6—7 lej. — Nyitlár szavankint 12 lej.

ELADÓ sírhely, sírkövel, a temető legszebb helyén. Szondy-utca 28. 2710

JÓKARBAN levő férfikerékpár eladó. Cím a kiadóban. 2702

ELADÓ modern, dízfurniros, kombinált szobabútor, egy sima szuszter varrógép. Malom-utca 10., hátul az emeleten. 2701

ELADÓ egy zeneszekrény, 4+2 Siemens, dupla hangszórás, patefonos rádió, Bodor szabó, Budai Nagy Antal 20. 2698

ELADÓ finomkivitelű könyveszekrény és íróasztal. Érdeklődni: Forduló-utca 2. Aquinexnél. 2731

KERESEK fiber utazóbőröndöt és jóhangu, modern rádiót. Kötő-utca 10., ajtó 7. Délután 2—4-ig. Gr. LUXUSÁUTÓ eladó. Érdeklődni Mócok-utca 18., Dufek. 2728

PIANINOT keresek megvételre. Varga, Szentgyörgy-utca 2. 2720

NOI kerékpár eladó. Linczeg-utca 5. 2723

600-AS Zündapp motorkerékpár, prima állapotban, oldalkocsival, esetleg külön is, sürgősen eladó. Orbán, Március 6-utca 12. 2725

MÉLY gyermekkocsi, modern, steppelt, alig használt, eladó. Józsa Béla 13. 2726

VESZÉK cipőt, bakancsot, ruhát, bármilyen állapotban. Hívásra házhoz megyek. Magyar-utca 44. Veress. 2727

RÁDIO, modern, világvevő, super, sürgősen eladó. Szappan-utca 32. 2724

SZEKRÉNY, kerekasztal, olcsón eladó. Horea-ut 82., ajtó 3. 2694

1000 MILIMÉTERES oldalkocsis eladó vagy elcserélném eldalkocsis motorkerékpárral. Józsa Béla-utca 24. 2688

SZABO varrógép, jó állapotban, eladó. Józsa Béla-utca 24. 2688

TOLOSÚLYOK tizedes mérleget és tolosúlyokat vásárol. „Romceal”, Szabadság-tér 18. 2684

KÉT zománcos, schamott szobakályha és egy kis konyha főzőkamence eladó. Rosetti 26. szám. 2680

TISZTA gyapjú pepita kosztüm és egy fekete selyemruha eladó. Vörös Hadsereg-utca 8. 2679

ALIG használt, Adler márkájú kerékpár, új gumikkal és egy öltöny új fekete ruha eladó. Érdeklődni Kossuth Lajos-utca 35., kállyház üzletben. 2690

VESZÉK márkás olajfestmény. Unió-utca 22. Szabó. 2693

KÉTKARIKÁS gázrezsó tartállyal és férfikerékpárral. Szentlélek-utca 1. Goldnernél. 2703

CSECSEMŐMÉRLEG, orvosi mérleg, jó állapotban, olcsón eladó. Friedl keszüllet, Molotov-utca 27. 1749

ELADÓ autogajzír fűrdőszoba melegviziparát, kifogástalan, nagytelejesítményű. Szentgyörgy-utca 6. Kathonay varroda. 2717

INGATLAN-LAKÁS

MEGVÉTELRE keresek Gyaluban 35.000 lejért kertés házat. Kinizsi Pál-utca 3. Lőteiné, Kézváros. 2652

JOBB nő szállást kaphat. Marasesti (Krizsbai)-utca 58. 2718

RAKTÁRHELYISÉGET vagy üres szobát keresek butor részére. Kövespad 15. 2716

ELCSERELNEM nagyváradi, 3 szobás, összkomfortos lakásomat, kolozsvári bármilyen lakással. Címeket „Kolozsvári” jellegre kiadóba kérek. 2714

2—3 SZOBA, komfortos, kertes ház, az Erzsébet-ut cefjén, 300.000 lejért eladó. Miron Costin-utca 17., délután 2—3 között. 2730

BUTOROZOTT szoba, konyhasználattal, fiatal házaspárnak vagy 2 magános embernek kiadó. Kissné, Jobbágy-utca 22. 2706

HÁZAT vennék havi részletfizetésre. Címeket „Biztos pénz” jellegre a kiadóba kérek. 2699

EGYEDŰLÁLLÓ nő sürgősen butorozott szobát keres. — Telefon: 20—20. 2686

ELCSERELNEM szoba, konyha, étkekamra lakásomat, használva, közel a városban. Caracalei-utca 12. Pillangó-telep. 2697

SÜRGŐSEN eladók beköltözhető családi házak és villák 150.000—600.000-ig, Donáth-uton egyholdas gyümölcsös kert 100.000. Ezenkívül különböző ingatlanok. Prokura, Kádár Tibor, Ratiu (Kötő)-utca 4., udvarban. 2696

ÁTKÖLTÖZÉS miatt sürgősen eladó családi ház nagy kerttel, istállóval és parcella. Cím: Beethoven 26. 2692

CSALÁDI házat vennék 150.000 lejig, két szoba, konyha, fűdősobával, Rákóczi-negyedben. Cím: Józsa Béla-utca 24. 2688

ALLOMAS környékén 2 szoba és konyha, beköltözhető új ház, eladó. Érdeklődni Tordai-ut 10., balra, ajtó 1. 2721

TIZENAPI tartózkodási (Főttér köz) ellenében, Nagyváradban, szép kertés villában, ugyanannyi időt nyaralhat. Cím a kiadóban. 2683

A HADAK-utca 25., sürgősen eladó két szoba, konyha és egy szobás családi ház, kerttel. Érdeklődni Berde Mózes-utca 3., Gáspár Józsefné. 2685

CIPESZMŰHELY kiadó. Érdeklődni Szentgyörgy-tér 2. 2677

KÜLÖNBÉJÁRATU, világos, butorozott szobát, fűdősobahasználattal, központban, keresek. Címeket „Centrum” jellegre, kiadóba kérek. 2687

RÉSZLETFIZETÉSRE is sürgősen, olcsón eladó Kolozsvár mellett, nagykertés házastelek, kis földével, vagy anélkül. Bocsaánczi iroda, Unió utca 10. 2707

LAKÁST cserélnék bukarestivel, esetleg butorral. Telefon 26—95 Cluj. 2709

KIADÓ belvárosban üzlethelyiségek, eladók cukorkagyári és cukrászárú, felszereléssel. Cím a kiadóban. 2715

HÁZAT, telket, örökklakást akar venni, eladni, lakását elcserélni, butorát átadni, férjhez menni, nőültni? Bizalommal forduljon „Vulkán” irodához. Molotov-utca 24. 2232

KÖZPONTBAN, beköltözhető, egyszer szoba, konyha örökklakás, 70.000 lejért, kétszer szoba, konyha örökklakás 140.000 lejért eladó. — Ugyanott három szobás örökklakás is. Érdeklődni Promtus irodában, Dózsa György-utca 29. szám, I. em. Telefon 11—51. 2251

ALLAST KERES

IDŐSEBB, intelligens asszony elmenő egy vagy két személy mellé, vidékre is. Cím: Deák Ferencné, Dragos Voda 22. 2704

ALLAST KAPHAT

EGY 14—15 éves, jócsaládból való kislányt keresek 1 éves gyermek mellé, keresek napra. Cím: Molotov-utca 30. Weisz. 2705

ROMÁN nyelv tanulóhoz, jó módszerrel nyelvet tanító keresek. Cím a kiadóban. 2695

KERESEK elsőjére mindenest bejárónőt. Eötvös-utca 13., földszint. 2691

EGYEDŰLÁLLÓ, vidéki iparos keres rones, intelligens, középkorú házasférfőt. Ajánlatokat kiadóba kérek „Szabó” jellegre. 2689

KÖNYVSZAKÉRTŐ, nagy gyakorlattal, elhelyezkedést keres. Orakönyvelést vállal. „Azonnal 2476” jellegre a kiadóba. 2476

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátvólok, koszorúk kikölcsönzése. „Dahlia” művirág-szalón. Horea-út 35. 2707

VAGONTÁRSAT keresek Bukarestig. Cím: Krizsbai-utca 52. 2650

KI TUD ROLA? Kupsa Péter leventéről, aki állítólag Oroszországba került. Ertesítse édesanyját, Kolozsvár, Budai Nagy Antal 50. 2682

KEDDEN délután elvezett Széchenyi-térről a Kossuth Lajos-utca, Viktoriák, fehér gyermek szövetter. Kérem a becsületes megvalósítást, jutalom ellenében adja le Lakatos Gyula, Honvéd-utca 132. 2678

ELVESZETT 1948 augusztus 25-én 10—13 óra között egy „Parker” márkájú tolltoll, capszula nélküli, használhatatlan állapotban. Megtalálójának 5000 lej jutalmat adok. Mity Militaru mérnök, Racovita-utca 6. 2722

MENYASSZONYI ruha, fátvó és koszorú eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. 2707

Tanul, segít a villanyhálózat kibővítésében és dalosversenyre készül

a nagyenyedi Magyar Népi Szövetség ifjusága

NAGYENYED. — Komoly és építő munkába kezdett a nagyenyedi MNSz ifjuság, hogy országunk újjáépítéséhez hozzájáruljon. Az ifjuság megértette az idők szavát és annak megfelelően tűzi ki maga elé a megvalósítandó feladatokat, amit igyekszik is minél tökéletesebben végrehajtani.

A fallútságon keresztül adják azt az irányt, melyen építő munkájukkal haladniuk kell. Politikai, gazdasági és kulturális cikkek tájéko-

ztatják az ifjuságot az eseményekről. Esténként, habár még vannak, akik távol tartják magukat a közösségi munkától, hangos az ifjusági otthon helyisége. Gyári, mezői és irodai munka után tér be a fiatalság, hogy a napi munka után szellemi frissítse fel magát. A zenekar lázasan próbál, hogy vasárnaponként a környék falvait járva, szórakoztassa a lakosságot. A dalárda a brassói országos versenyre készül. Esténként még a szórakozás is

alig tudja egyesek kezéből a csókanót kivenni. A villanyvezetéket vezeték köz munkával.

Hetenként háromszor bővebben veszik át az irányító iskola anyagát. Pontosan és lelkiismeretesen készülnek, mert tudják, hogy a jó kádernek sokat kell tanulniok, hogy irányítani tudjanak és hivatásuknak tökéletesen megfeleljenek. A munka útjára állandóan nő, mert az ifjak egymással versenyezve dolgoznak.

KAZAHSZTÁN AZ ÉN HAZÁM

A győzelmes Szovjet Hadsereg sorában harcoló kazahok a háború napjaiban legendás hősiességről tettek tanúságot. Több mint száz kazah nyerte el a Szovjetunió Hőse címet, köztük két fiatal lány is: Mansuk Matetova és Alija Moldagulova. A Panfilov-hadosztály 28 halhatatlan emlékü hőse közül, akik a moszkvakörnyéki harcokban ötven német páncélost semmisítettek meg. Nar-szútáb Jaszbulatov, Aszkar Kozsaborgenov, Alikhái Kozsajev és Muszabek Szengirbajev kaza-

hok voltak. A Szovjet Hadsereg egy kazah harcosa, Szultán Bajmagambetov, megismételte az orosz Alekszandr Matroszov hőstétét: saját testével zárta el az ellenséges lövést. Nurken Abdurrov szovjet kazah repülő, a legendás Gasztello századoshoz hasonlóan lángbaborult repülőgépet, az ellenség tankjaira irányította és saját pusztulása árán semmisített meg néhány ellenséges páncélost. Mintegy negyven ezer kazah részesült hágyorus érdemeiért magas kormány-kitüntetésben.

sült. Ma a körtáncosoknak 24 városi állandó és 30 kolhozszínháza van. Evszázados történelmük során most először hallhatlak anyanyelvükön (a saját jelenkori színmű-ök mellett) oly orosz és nyugateurópai klasszikusokat, mint Gogoly és Lope de Vega, Gorkij és Shakespeare, Csehov és Galdoni, Osztrovszkij és Balzac. Ugyanakkor Kuljas Bajszetov, Kalimbek Kuanishajev, Kurmanbek Zsandrirkov és más szovjet kazah írók művei ismertté váltak szűkebb hazájuk határain túl is.

Honnan merítették

a kazahok ezt a hősiességet, törhetetlen harci akaratot a német megszállókkal szemben? Miért küzdött ez a nép, az egész szovjet néppel együtt, ily önfeláldozóan a szovjet hazáért?

A kazah és orosz nép közötti barátság sok évszázaddal ezelőtt keletkezett. A kazah nép megértette, hogy ősi álma a szabadságról és függetlenségről csak az orosz forradalmi mozgalom segítségével valósulhat meg. A kazah nép eme évszázados álma valóra vált. Az orosz munkásosztály nagy vezérei, Lenin és Sztálin irányítása alatt megdöntötte a cárizmust, a nagybirtokos és kapitalista rendszert és új népi kormányt hozott létre, a szovjetek kormányát, a lenini-sztálini nemzeti-ségi politikát megvalósította a népek barátságát, egyenjogúságát és a cárizmus alatt elnyomott népek függetlenségre és nemzeti államiságra tettek szert. Hasonló

gyökeres változás ment végbe a kazah nép sorában is. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom szétverte a gyarmati rabság láncát és új fejlődés korszakát nyitotta meg a szovjet népek sorába lépett kazah nép részére is. Az orosz nép tetvéri segítségével Kazahsztán a szocializmus tervek éveiben, átugorva a kapitalizmus fejlődési fokát, óriási előrelépést tett a gazdálkodás feudális formájától a szocializmus felé. Kazahsztán elmaradt, műveletlen, félig nomád népből a szovjet rendszer alatt a Szovjetunió egyik legnagyobb ipari köztársaságává vált.

Az Októberi Forradalomig Kazahsztán a csaknem teljes írástudatlanság országa volt. Nemzeti iskolákkal a kazahok nem rendelkeztek. Csupán a nagy feudális urak gyermekei tanulhattak a mohamedán iskolákban, ott is arab vagy perzsa nyelven.

As októberi forradalom

a kazah népet a nemzeti kultúra virágzó fejlődésének útjára vezette. Ma Kazahsztánban mindenki tud írni-olvasni. 1947-ben a köztársaság középiskoláinak száma 8000 volt, 863.928 tanulóval. A forradalom előtt az országnak nem volt egyetlen főiskolája sem, jelenleg 23 van. Ezekben és a 40 középfokú szakiskolában ma több mint 40.000 kazah ifjú tanul.

1946-ban megalakították a Kazah Tudományos Akadémiát, amely 20 tudományos kutatóintézetet egyesít.

Gyors fejlődésnek indult Kazahsztánban a nemzeti sajtó is. Ma újságok százai jelennek meg milliós példányszámban a köztársaságban. A kazah szépirodalmi kiadóvállalat hatalmas példányszámban ad ki könyveket.

Kazahsztán hatalmas kiterjedésű ország amelynek területén hat szor is elférne Németország. Még a forradalomig a hatalmas területen az egyetlen közlekedési eszköz a ló vagy a teve volt. A sztálini öt éves tervek idején az országban sűrű vasúthálózat létesült. A forradalomig a kazahok csak hallomáshól tudtak a gépkocsiról, ma pedig a köztársaság autóiának száma meghaladja a 30 ezret. Több tucat légvonal, 17 ezer kilométer távolságban, 225 posta- és táviróállomás, 82 rádió leadó-állomás és mintegy 500 rá-

dióközpont — létesült a szovjet rendszer alatt.

A forradalom előtti kazah nép művészet csupán a népdalokra és népi melódiákra szorítkozott, 1925-ben állították össze a „Kazah nép ezer dala” című nagy gyűjteményt és nem sokkal később egy másodikot, amely 500 kazah dall és népi motívumot tartalmaz. E harmadik és negyedik kazah népi művek a kazah nép évszázadok alatt felhalmozódott népi zenei hagyományát foglalják össze. A forradalom előtt a kazah nép körében igen népszerűek voltak a színpadias népi játékok, amelyek az ógörög és római színházak kezdeti fokára emlékeztettek. Saját nemzeti színháza azonban csupán a szovjet rendszer évelében léte-

A KAZAH NÉP IRODALMA

csupán a 19. század közepén keletkezett. Ennek az irodalomnak legkiválóbb képviselője a zseniális kazah költő és tanító, Abaj Kuanbajev volt, aki Puskin, Lermontov, Nyekraszov, Tolstoj, Gogoly és Szaltikov Szesedrin művein nevelkedett. Esztétikai nézetet meggyeztek a nagy orosz gondolkodók. Bjelinszkij, Cseraiszev-szkij és Dobroljubov tanításával. Abaj, mint a kritikai realizmus képviselője, a kazah költészetet korszerű színpadra emelte.

A nemzeti formában, de szocialista tartalommal, jelentkező szépirodalom csupán a szovjet rendszer éveiben fejlődött ki. Ebben a korszakban alakult ki a Kazah irodalom és a próza is. A ma már általánosan ismert kazah drámaírók, Munszrepev és Abisev, Auzov és Auszajnov művei állandó műsorszámát ma a kazah színházaknak. Musztafin, Szjánov, Muszrepev és Abisev regényei nagy népszerűsége tettek szert Kazahsztán határain túl is.

A kazah nép a szovjet rendszer alatt hatalmas sikereket ért el mind a gazdasági, mind a kulturális fejlődés terén. De még a nagyobb virágzásnak indult a háború utáni sztálini öt éves törvénymunka. Ma a kazah nép az alkotómunka lázában ég. A kazah nép harmincéves hatalmas arányú fejlődéséért elsősorban Lenin és Sztálin pártjának hála. Ez vezetett a kazah népet valamennyi szovjet néppel együtt a boldog és örömteljes élet útjára.

SZABIT MUKANOV,

a Kazah Szovjetköztársaság Írószövetségének elnöke

BONYODALMAK

támadtak Párisban. Egyszerre nem a Marshal-teru miatt mert akik a bonyodalom szereplői, azokat nem igen érdekli a dolgozó nép jóléte, vagy nyamorusága; egészen más természetű ügy tartotta lázban a francia főváros — nem küsszámú — polgári közönséget.

A szépségkirálynő választás kavarva fel a kedélyeket s a támadt bonyodalmak megrémítettek néhány nagyvállalkozót is.

Az történet ugyanis, hogy a Párisban nemrég megtartott „Miss Európa” választáson kevés híján nem az lett győztes, akit már — annak rendje és módja szerint — előre kijelöltek.

Előre bocsátandó, hogy Párisban napirenden vannak a szépségkirálynő választások. Olyannyira, hogy csupán a legutóbbi héten 468 esetben ült össze a zsüri, hogy mindannyiszor megválassza a posta a divatszalonok, a vasut, vagy valami más intézmény saját, különbejárta „Miss”-ét. Az így megválasztott „felsőges” nők közül aztán megválasztják Páris hölgyét, akit rendszerint a „Miss Európa” címet is elnyerik tekintettel arra — s befolyásolva attól a körülménytől —, hogy a választások Párisban történnek.

Megválasztották tehát Páris hölgyét s rögtön meg is pecsételték szegényke sorsát. Az ünnepséget rendező vállalat mindjárt a nagy esemény után druba bocsátotta a „Miss”-t. Egészen és részleteiben is. Az ajkait eladták egy ruszgyárnak, mellette egy harisnyagyárt vásárolta meg. A cégek abban a reményben eszközölték befektetéseiket, hogy majd ugryis „Miss Páris” lesz „Miss Európa” s mint ilyen, ők használhatják fel e világrész legszebb hölgyének testrészeit — reklám-célokra. Részekre bontva a miszt, közel ötven cég kötött vele megállapodást, illetve nem vele, hanem a rendező vállalkozókkal, me-

lyik ajkaira, melyik szeméire, fogaira vagy rózsaszín fülcimpáira. Eddig minden rendben is lett volna. A hiba ott csuszott be, hogy a zsüri — messze eltérően a megállapodásoktól — Svédországot jelölték akarta győztesnek nyilvánítani. Ez okozta a bonyodalmakat. A „Miss Páris”-t egészen és részleteiben megvásárló cégek tiltakozást jelentettek be csalásnak minősítették az egész versenyt, mert nem az ő „Miss”-üket választották meg. Lett erre nagy lótas-futás: a vállalatok rohantak pénzükr után, amit a párisi hölgyet áruba bocsátó vállalat természetesen nem akart visszafizetni.

Ugyesen áthidalták azonban a kérdést. Az északi szépségről kérésztették, hogy az néhány évvel ezelőtt Kína színei alatt már futott, sőt nyert is és mint ilyen, nem jogosult Svédország hölgyét képviselni. A zsüri — nyilván kellő olajozás után — magáévá tette ezt az álláspontot, degradálták „Miss Svédország”-ot s helyébe Páris szépet jelentették ki győztesnek.

Ez történt Párisban s ez tartotta izgalomban aranyiffjait. De azon túl is, nagy port vert fel az ügy. Bizonyos sajtószervek napokon keresztül hasábotokat szenteltek az esetnek.

Tették azt azért, hogy eltereljék az olvasóközönség figyelmét egyéb ügyekről, mint mondjuk a hatalmas sztrájkok, a nyomor s általában olyanokról, melyekben érik a jobboldal felé kacsintó, az imperializmust szolgáló André Marie miniszterelnök, kormányának és rendszerének bukása.

Még csupán annyit: nálunk is folynak versenyek; munkaversenyek, melyeknél a dolgok természeténél fogva nem fordulhatnak elő a fentiekhez hasonló bonyodalmak.

SZEKELY GYÖRGY

Szigoruan büntetik a csempészeket

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az ország valamennyi vámhivatalának, amelynek értelmében, bármilyen vám, ügyi kihágás esetén a vámhivatalok kötelesek azonnal értesíteni a belügyminisztérium illetékes szerveit, hogy azok kivizsgálhassák az ügyet, a büntösöket pedig szükség esetén, azonnal letartóztatásbá helyezékek.

Azokkal az utasokkal szemben, akik megszegik az érvényben lévő vámtörvényeket, a vámhatalóságok kötelesek azonnal kihágási jegyzőkönyvet felvenni az esetről és azt a ki-

hágás elkövetőjével együtt, átvenni a helyi állambiztonsági hivatalhoz, amely a további eljárás felől dönt.

Amennyiben a csempészet tettenérik és az állam kára meghaladja az 5000 lejű, a kibágást elkövető személyeket letartóztatják és a szükséges okmányokkal együtt átadják őket a legközelebbi ügyészségnek.

A csempészes tárgyat képező javak mindenkor a vámhivatal tulajdonában maradnak és azokat a megadott utasítások szerint kell kezelni.

Tordai piaci árak

TORDA. — A legutóbbi jelentés szerint a tordai piaci árak a következők: Taj literre 16—20 lej, tehénturó kilogrammonként 60—70 lej, juhturó 160 lej, juhcsont 160 lej, vaj 300 lej, zsír 400 lej, szalonna 400 lej, tej fél 80—100 lej, omló 80 lej, fajakörte 60 lej, körte 30—40 lej, szilva 40 lej, rindli 60 lej, alma 60 lej, silány alma 20—30 lej, muskotály szőlő 60—100 lej, görögdiunye 15—20 lej, turkesztáni 20—25 lej, paradicsom

15—20 lej, hagyma kötéseként 3—5 —6 lej, karaláb 5—10 lej, főzötök darabja 5—10 lej, sereb paprika 1—2 lej, zöldség kötések 5—6 lej, zöld káposzta 15—20—30 lej, burgonya kúfája 5—6—7 lej, szeder és áfonya 100—120 lej, kenyérliszt 80 lej, fohár liszt 100 lej, méz 250 lej, ételolaj 250 lej, kenyér 42 lej, tojás darabja 9—10 lej, kifli 5 lej, zsemlye 10 lej, vekni 20—40—80 lej.

A „HIGIENA” szakszervezet kulturstélya

KOLOZSVAR. — A „Higiena” szakszervezet kulturgárdája augusztus 28—29-én, szombaton és vasárnap este 8 órakor a volt római katolikus gimnázium díszteremében (Farkas-utca 2) negyszabásu kulturstélyt rendez. A választókos műsoron énekszámok, szavaltatok és színpadi jelenetek szere-

pelnek. Ez alkalommal mutatkozik be a szakszervezet énekkara és nemrég megalakult színpadi csoportja, amely gondos előkészítés után előadja Gredinár Aurél „Bucsu” című Petőfi-tárgyú színművét. A kulturstélyt írók szellemi öröklődés nyilvánul meg.

Halló figyelem!

Földgáz szerelés-vezetést
jutányos áron elvállal

Fábián és Spatz

gőzszerelési vállalat

Kolozsvár, Mócsok-utja 48 sz. n.

Telefon műhely: 26-55

Telefon lakás 1—3 óra között: 14-17

Vállalunk: Központi fűtés-szerelést, kazán készítést és vízvezeték csatornázási munkákat

Még néhány napig tart
az olcsó kiadásítás

a SÁNDOROG áruházban

Szabadság-tér 29.

A Szovjetunió nem türi a nemzetközi egyezményekben lefektetett jogai megsértését

A szovjet kormány elrendelte amerikai konzulátusai bezárását

MOSZKVA (Rador) — A TASS ügynökség jelenti: A hírlapok már beszámoltak arról, hogy Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere a Szovjet kormány nevében augusztus 11-én Bedell Smith amerikai nagykövét utján tiltakozó jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához, melyben követelte az amerikai hatóságok közreműködésével történt emberablások (Kasyenkina és Samarin szovjet állampolgárok elrablása) értelmi szerzőinek kinyomozását és megbüntetését.

Ezenkívül a washingtoni szovjet nagykövetség az esettel kapcsolatban augusztus 9-én jelentett be tiltakozást, majd augusztus 14-én új tiltakozást a newyorki szovjet konzulátus épületének az amerikai rendőrség általi körülvétele miatt. Augusztus 19-én az amerikai külügyminisztérium a szovjet kormány és a washingtoni szovjet nagykövetség fentemlített kijelentéseivel kapcsolatban válaszüzeneteket intézett a washingtoni szovjet nagykövetséghez. A külügyminisztérium jegyzéke meg-

alapította, hogy a szovjet vádak utóbbi időben olyan helyzetet teremtettek, mely lehetetlenné teszi az Egyesült Államokbeli szovjet főkonzulátus működését.

Az amerikai külügyminisztérium augusztus 9-iki jegyzékéből kitűnik az is, hogy az Egyesült Államok kormányának ahelyett, hogy véget vetne az amerikai hatóságok, a jelenlegi helyzetet előidéző tevékenységének —, amilyen augusztus 12-én a newyorki szovjet konzulátusnak amerikai rendőrség általi körülvétele volt — éppen ellenkezőleg: igazolni igyekszik a nemzetközi gyakorlatban elfogadott szabályok súlyos megsértését.

Ebben a helyzetben a szovjet kormány a következőket határozta el: a) azonnal bezáratja az Egyesült Államok területén lévő mindkét szovjet konzulátust, úgy a newyorkit, mint a sanfranciskói;

b) a kölcsönösség elve alapján pedig az Egyesült Államok kormányára rendelve el a vladivosztkoi amerikai konzulátus azonnali bezárását.

Válaszképpen a külügyminisztérium jegyzékére, a washingtoni szovjet nagykövetség a szovjet kormány nevében a következő újabb jegyzékét intézte az amerikai külügyminisztériumhoz:

„Válaszolva a külügyminisztérium augusztus 19-iki, a Kasyenkina és Samarin-essel kapcsolatos jegyzékére, a szovjet nagykövetség kijelenti, hogy a szovjet kormány alaptalanoknak és a tényeknek megnevezésének tekinteti az említett jegyzékben foglalt megállapításokat. Figyelembe véve a szovjet kormány és a képviselői által felsorolt tényeket, a külügyminisztérium jegyzéke, távol attól, hogy tisztázza Kasyenkina és Samarin-esszel szembe fordított és három gyermekének elrablása homályos körülményeit, megakadályozza ennek az esetnek és egyes személyek és szervezetek részvételének tisztázását.

lapította, hogy a szovjet vádak utóbbi időben olyan helyzetet teremtettek, mely lehetetlenné teszi az Egyesült Államokbeli szovjet főkonzulátus működését.

Az amerikai külügyminisztérium augusztus 9-iki jegyzékéből kitűnik az is, hogy az Egyesült Államok kormányának ahelyett, hogy véget vetne az amerikai hatóságok, a jelenlegi helyzetet előidéző tevékenységének —, amilyen augusztus 12-én a newyorki szovjet konzulátusnak amerikai rendőrség általi körülvétele volt — éppen ellenkezőleg: igazolni igyekszik a nemzetközi gyakorlatban elfogadott szabályok súlyos megsértését.

Ebben a helyzetben a szovjet kormány a következőket határozta el: a) azonnal bezáratja az Egyesült Államok területén lévő mindkét szovjet konzulátust, úgy a newyorkit, mint a sanfranciskói;

b) a kölcsönösség elve alapján pedig az Egyesült Államok kormányára rendelve el a vladivosztkoi amerikai konzulátus azonnali bezárását.

Rejtegetik az elrabolt szovjet állampolgárokat

A Szovjet kormány visszautasítja a külügyminisztériumnak a szovjet kormány hivatalos képviselőivel szemben elhangzott alaptalan kijelentéseit és úgy véli, hogy a szovjet kormány és képviselőinek a Kasyenkina és Samarin-üggyel kapcsolatban tett kijelentései és ténykedései megkérdőjelezik a Szovjetunió állampolgárai megvédésére és szabadságuk, valamint polgári jogaik biztosítására és megvédésére irányuló törvényes jogait.

A szovjet kormány elegendő adattal rendelkezik — beleértve a szovjet nagykövetség augusztus 9 és 14-iki jegyzékében, valamint a Szovjetunió külügyminiszterének augusztus 11-iki nyilatkozatában foglalt adatokat is — melyek igazolják Kasyenkina és Samarin elrablásának tényét, valamint azt a tényt is, hogy az akcióban a „Tolsztoj-alapítvány” elnevezésű fehérgárdista banditaszervezetek is résztvettek. Az adatok egyben fényt vetnek az Egyesült Államok fénytörődjának szerepére ebben az ügyben. Ami Kasyenkina ügyét illeti, augusztus 5-én a Reed farmról Lomakin főkonzulnak küldött s augusztus 10-én Ronaldhoz intézett levele — amelyeket kérésére a külügyminisztérium rendelkezésére bocsátottak — továbbá az amerikai sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatai, melyekben leírja elrablásának körülményeit, mindezek a tények és adatok eléggé bizonyítják az elrejtő tényállás bizonyítására irányuló fáradozások kilátástalanságát.

Tekintettel arra, hogy Kasyenkina jelenleg kórházban fekszik és valóságos börtöni felügyelet alatt él, a szovjet képviselők pedig nem érintkezhetnek vele szabadon, a neki tulajdonított kijelentéseket nem lehet komolyan

venni különösképpen, ha figyelembe vesszük súlyos egészségi állapotát. A newyorki lapokban megjelent tudósításokból kitűnik, hogy az Alexandra Tolsztoj vezette alatt álló és magát „Tolsztoj-alapítványnak” nevező fehérgárdista banditaszervezet is cinkos nemcsak Kasyenkina, hanem Samarin elrablásában is, akiről még mindig nem lehet tudni, hol tartózkodik. Másrészt az amerikai külügyminisztérium augusztus 19-iki jegyzéke kijelenti, hogy már eltűnésének első napjai után Samarin a newyorki vizsgálóiroda székében tartózkodik. A konzulátuson tett látogatása alkalmával Edward Mullins newyorki rendőrfőnök már augusztus 10-én kijelentette Lomakin szovjet főkonzulnak, hogy Samarin „az Amerikai Egyesült Államok és a vizsgálóiroda védelme alatt áll”.

LOMAKIN FŐKONZUL A SZOVJET POLGÁROK JOGAIT VÉDELMEZTE

Ami a külügyminisztériumnak Lomakin newyorki szovjet főkonzul elleni vádjait illeti, melyek szerint a főkonzul visszaélt volna helyzetének előjogaival és magatartása a nemzetközi szokások nyílt megsértését jelentette volna, a szovjet kormány visszautasítja ezeket a vádakokat, mint teljesen alaptalanokat és a tényeknek megnevezésének tekinteti. Lomakin newyorki szovjet főkonzul minden ténykedése csupán a szovjet állampolgárok jogainak megvédésére irányult és a sajtó képviselői előtt az igazság megállapítása céljából tett nyilatkozatai, melyekkel szembezárt egyes amerikai lapokban napvilágot látott, elferdített és sugalmazott magyarázatokkal, teljesen megegyeznek a nemzetközi szokásokkal, sőt a konzuli tisztviselők feladatát közzik.

Mindezeket figyelembe véve a Szovjetunió kormány kijelenti, hogy az

Százezres tömeg tüntetett Münchenben az angolszászok politikája ellen

MÜNCHEN. — Százezer főnyi tömeg tüntetett a tegnapi Münchenben az elviselhetetlennek írt és az angolszászok németországi politikája ellen.

A tömeg rossz hangulatához hozzájárult az is, hogy az elmúlt napokban több ezer munkást bocsátottak el a müncheni üzemekből.

Fasiszták a dzsungelben

A brit birodalom irányítói, azaz nagybancárak, iparmágnások és a szolgálatukban álló politikusok egyre nagyobb aggodalommal figyelik a maláj eseményeket. A maláj nép ugyanis semmiképpen nem hajlandó méltányolni az angol imperialistáknak azt az óhajtát, hogy továbbra is zavartalanul zsákmányolhassák ki őket. A maláj bennszülöttek hallani sem akarnak többé az angol rabszolgaságról, ami pedig oly kellemesen hasznos volt hosszú évtizedeken át az angol gummi- és ón-kereskedőknek meg lordoknak, valamint kapcsolódó részének. A maláj nép szabadságharcát hívja az angol gyarmati elnyomás ellen, fegyverrel a kezében s egyre veszedelmesebben szorítja ki malájföldjé végyáraiból az angol urakat.

Anglia tehát nagyon nehéz helyzetben van Maláj-földön. A rendszer receptéig az volt, hogy ilyenkor a végelgyengülés felé tartó brit birodalom az Amerikai Egyesült Államok segítségét kérte. Ez a segítségkérés azonban ezúttal elmarad. Az angolok ugyanis nagyon keserves tapasztalatokat szereztek amerikai barátaik segítségéről. Ahova ugyanis az amerikai segítség megérkezett, ott többé nem termett fű, azaz helyesebben: nem termett többé profit az angol tőkésnek számára. Az USA támogatásról még eddig minden esetben bizonyosodott, hogy sokkal nagyobb kárral járt, mint haszonnal.

Eppen ezért Bevin, kétségbeesett helyzetében, a legbrutálisabb eszközök igénybevétele nélkül sem riad vissza, hogy valamiképpen le tudja törni a maláj bennszülöttek szabadságharcát. Először jelentős angol expedíciós seregeket, — mondjuk meg nyíltan: terrorkülönítményeket — küldött Maláj-földre, s amikor ezek hadműveleti teljesen eredménytelennek bizonyultak, következő lépésként, kambál-osztásokat, félrevezető, szerencsétlen sorsú afrikai vadembereket hajszolt a malájok ellen, remélve, hogy ezek az őserdei emberek majd talán megbirkóznak a maláj dzsungel-harcok nehézségeivel. A legújabb hír arról számol be, hogy az afrikai bennszülöttek sem bírnak a maláj partizánokkal s most, mint legújabb ítélőbíráját, Bevin az imperialisták legkihívottabb zsoldos terrorkülönítményeit, a lengyel fasiszta Anders-hadsereget küldi Maláj-földre.

Rabszolgáskor tartott bennszülöttekkel és fasisztákkal a szabadság ellen — íme a mai angol kormány jelszava.

Wallace megnyitotta a Haladó Párt választási hadjáratát

NEWYORK (Rador) — Henry Wallace Bridgeportban tartott és rádión közvetített beszédjével nyitotta meg a Haladó Párt választási hadjáratát.

Wallace bírálta a háborúra uszító politikát és kijelentette, kiméretlen harcot indít a béke megővése és az amerikai nép jobb életkörülményeinek biztosítása érdekében.

A demokraták és republikánusok demagóg ígéreteket tettek az életszínvonal felemelésére, a valóságban azonban csak a háborús termelés fejlesztését tartják szem előtt.

Hozzátette még, hogy a nagytőkék példátlan nyereségeket vágnak zsebre. Truman elnök nem szabadulhat az alól a felelősség alól, mely a republikánusokkal együtt a jelenlegi helyzet miatt terhelte.

Wallace ezután rámutatott arra, hogy a két pártnak minden arra irányuló erőfeszítése ellenére, hogy a népet megfosztják az igazi választásoktól és megakadályozzák a haladó párt névjegyzékének bemutatását, a pártok sikerülni fog a nép széleskörű támogatásával több mint 40 államban letenni a választói névjegyzékeket.

Befejezésül Wallace kijelentette, hogy a haladó elemek már részleges sikereket könyvelhetnek el és tovább harcolnak az amerikai

demokrácia és a világbéke végleges győzelméért.

Wallace Cincinnatiában tartott beszédében bírálta az amerikai külpolitikát. A két párt tevékenységével kapcsolatban Wallace megállapította, hogy a belpolitikai kérdésekben árnyalatkülönbség van a demokrata és republikánus párt között külpolitikai célkitűzéseik azonban teljesen azonosak, mert mindkettőjüket ugyanazok az imperialista célok irányítják. Truman és Devey egymással versengenek a világbéke és a Szovjetunióval való megbékélésre irányuló kísérletek elvetésében.

Óriási sztrájk Düsseldorfban

DÜSSELDORF (Rador) — A France Press hírgyűjtemény közli: A szakszervezeti szövetség felhívása nyomán Düsseldorf valamennyi ipari üzemének munkássága és az összes közhivatalnokok kedden délután beszüntették a munkát, a nyugatnémetországi pénzreform következtében végrehajtott áremelések ellen.

Az összes üzleteket bezárták s még a villamosközlekedés is megszűnt.

BERLIN (Rador) — Az auszwtitzi internálótábor volt foglyainak szövetsége erőteljes tiltakozást hozott nyilvánosságra az I. G. Farben vezető igazgatóinak az amerikai bíróság által történt fölmentése ellen.

„Nagyon jól emlékezünk, hogy az auszwtitzi 1. számú (Buna) tábor sokezer foglya pusztult el az I. G. Farben üzemének építése közben. Az I. G. Farben igazgatóinak viselnök kell ezért a felelőséget” — mondja többek között a tiltakozás.

Az imperialisták terror-hadseregei nem bírnak Délkelet-Ázsia szabadságharcos népeivel

SZINGAPUR (Rador) — A Reuter hírgyűjtemény jelenti, hogy a sziam kormány és a maláj angol hatóságok között létrejött megállapodás értelmében az angol hatóságok sziam területet felhasználhatnának hadászati bázisul, a maláj nép szabadságharcát ellen indított hadműveleteik során.

Sziam katonai és rendőri erőt „együttműködés” céljából az angol hatóságok rendelkezésére bocsátják.

Szingapurban úgy tudják, hogy a politikai feszültség igen nagy

mértékben megnövekedett Sziamban. A hadsereg, rendőrség és tengerészet teljes riadókészültségben van.

SZAIKON (Rador) — Észak-Indonéziában a vietnami népi hadsereg és a francia csapatok között rendkívül heves harcok folynak. A vietnami hadsereg ellenőrzése alatt tartja egész Tonkin területét, a nagyvárosok kivételével. A Hanoj-Hajfong vasutvonalat számos ponton megszakították a szabadságharcosok.

RANGUN (Rador) — A Reuter hírgyűjtemény jelenti, hogy Kócsur

Burmában tovább tartanak a harcok a népi erők és a kormányhadsereg között. Az ország kiterjedt vidékei máris a népi erők birtokában vannak. Népi sorsradalom tört ki Mawch tartományban is. Itt nagy angol gépkocsis-állomások foglaltak el és ramboltak szét.

LONDON (Rador) — A fasiszta Anders vezette lengyel hadsereg, mely fasiszta kalandorokból áll, egységeket küldött Malájföldre. Ezeket a brit csapatokkal együtt a szabadságharcosok ellen akarják felhasználni.